

Thema 3: Feste feiern: Mein Geburtstag

Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog i forløbet

I dette forløb skal eleverne forberede en fødselsdagsfest. I forløbet lærer eleverne bl.a. de tyske ugedage at kende, de lærer pragmatiske udtryk såsom 'tillykke med fødselsdagen' og som en del af forberedelsen til fødselsdagsfesten arbejder eleverne med fødselsdagsinvitationen som genre. I forløbet bygges der både bro til dansk og engelsk, som eleverne allerede kan på forhånd, for at styrke elevernes fremmedsprogskompetence, samt til andre sprog for at udvikle elevernes sproglige opmærksomhed og sproglige anerkendelse.

Forløbet indeholder følgende aktiviteter, der bygger bro mellem det tyske fremmedsprog og andre sprog:

"Wochentage – Kombiniere die deutschen mit den dänischen Wochentagen" (Arbeitsblatt 1)

Læringsmål: Eleven kan anvende sproglæringsstrategier som redskab til forståelse / Eleven har viden om sproglæringsstrategier.

Beskrivelse af aktivitet: Eleverne skal forbinde de tyske ugedage med danske ugedage.

Opsamling: I plenum kan du fx efterfølgende spørge ind til elevernes gættestrategier, fx: Hvordan kunne I gætte, at 'Freitag' betyder 'fredag'? Hvordan kunne I gætte, at 'Mittwoch' betyder 'onsdag'?

"Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag in anderen Sprachen" (Lehrerkopie 1) www.sprogleg.dk

Læringsmål: Eleven bliver opmærksom på sprog og sproglig diversitet.

Beskrivelse af aktivitet: Eleverne skal lytte til (og evt. gentage), hvordan man ønsker 'tillykke med fødselsdagen' på svensk, italiensk, engelsk, dansk, arabisk og norsk. Lehrerkopie 1 vises på smartboard og en elev ad gangen kommer op og trykker på en af taleboblerner. Eleven forsøger herefter fx at gentage udtrykket på det valgte sprog eller svarer 'tillykke med fødselsdagen' på et andet sprog efter eget valg.

Opsamling: Som afslutning kan du fx spørge eleverne, om de kan sige 'tillykke med fødselsdagen' på andre sprog. I kan også prøve at tælle sammen, hvor mange sprog klassen samlet kan ønske tillykke på.

"Uitnodiging voor verjaardag" - fødselsdagsinvitationen som genre (Schülerkopie 1)

Læringsmål: Eleven kan anvende sproglæringsstrategier som redskab til forståelse / Eleven har viden om sproglæringsstrategier. Eleven kan reflektere over og italesætte sprog / Eleven har viden om sprog og sprogsystemer.

Beskrivelse af aktivitet: Eleverne skal arbejde med en hollandsk fødselsdagsinvitation, som skal bruges som afsæt for deres senere udfyldelse af en tysk invitation. Eleverne afkoder i grupper hovedindholdet i den hollandske invitation ved at bruge gættestrategier og ved at trække på deres viden om transparente ord, deres genreforståelse samt deres almen-viden.

Invitationen indeholder mange transparente ord (hollandsk/tysk/dansk/engelsk). Du kan med fordel opfordre eleverne til at starte med at afkode de røde ord i invitationen, som er informationer der oftest indgår i fødselsdagsinvitationen som genre (alder, dato, klokkeslæt, sted, afsender).

Opsamling: Når eleverne fortæller om indholdet i den hollandske invitation, kan du med fordel spørge ind til elevernes sproglæringsstrategier. Du kan fx trække bestemte ord, sætninger eller passager frem og spørge eleverne, hvordan de har gættet sig frem til betydningen af disse. Du kan fx også spørge eleverne, om de kan gætte, hvilket sprog invitationen er skrevet på. Til slut kan du initiere en klassesamtale om, at strukturen i fødselsdagsinvitationen som genre er ens på tværs af (sprog)grænser.

De følgende 2 aktiviteter kan inddrages i selve tyskundervisningen som ekstraaktiviteter eller kan lægges i fx en faglig fordybelsestime.

"Zum Geburtstag viel Glück" på forskellige sprog (Extraaufgabe)

Læringsmål: Eleven kan sammenligne sprog / Eleven har viden om sprog og sproglig diversitet.

Beskrivelse af aktivitet: Elevernes opmærksomhed rettes mod, at den tyske fødselsdagssang også findes på andre sprog. Sangen findes i mange sproglige versioner på YouTube, fx på arabisk, engelsk, fransk, græsk, kinesisk, koreansk, russisk, spansk og tyrkisk. Hvis der er flersprogede elever i klassen, hvis førstesprog er en af de ovenstående, kan du fx afspille sangen på de pågældende sprog. Måske eleverne også kender sangen på andre sprog?

Opsamling: Når I har hørt forskellige udgaver af fødselsdagssangen, kan I fx tale om sproglige ligheder og forskelle og om, at sangen går igen på tværs af (sprog)grænser.

"Internationales Essen und Trinken" (Extraaufgabe)

Læringsmål: Eleven kan identificere sproglige forskelle og ligheder / Eleven har en viden om forskelle og ligheder mellem sprog.

Beskrivelse af aktivitet: Eleverne skal arbejde med en række tyske mad- og drikkevarer, som de skal sammenligne med andre sprog. Gennem aktiviteten erfarer de, at fx fastfood kaldes (mere eller mindre) det samme på dansk, engelsk og tysk. Eleverne skal også være sprogligt undersøgende. De skal finde ud af, hvad forskellige mad- og drikkevarer hedder på andre sprog, og hvilke sproglige ligheder og forskelle der er mellem disse ord/sprog.

Opsamling: Med afsæt i de sprog, som eleverne har valgt at oversætte til, kan I tale om sproglige forskelle og ligheder mellem sprogene.

